

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

I. Religionis in Perside commutatio, sub initium saeculi XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Ad tenebras. Mæsti ergo meis discedite ab aris.

Et hoc quidem modo tam boni quam mali Angeli, astra, Planetæ, vox communis tam Christianorum quam idololatrarum varias rerum mutationes, & nouarum sectarum ac religionum introductiones præuidere ac prædicere uisa sunt. Et hæc sanè prædictiones nequaquã vanæ fuerunt; utpote quas ipsæ calamitates, per totum terrarum orbem, ipso effectu consequutæ sunt, dum apud omnes ubique gentes (ôrem prodigiosam & admiratione dignissimam!) sub prætextu religionis arina arripiuntur, & tumultibus ac turbis omnia miscentur. Sic est momento mala exsurgunt & sese expandunt. Neque in Religionis negotio res sterit; sed varias etiam imperiorum ac Rerum publicarum mutationes vidimus, dum ad vicinæ quæque sese statum accommodare cogitur, & altera alterius fortunam secum veluti trahit.

Audite famosi illius & nostra græte celeberrimi Necromantæ dæmonem, de ortu, progressu & decremento eius factæ quæ è Geneuensi lacu religionis suæ flumina derivat (de qua suo loco) ita vaticinatem:

*Quæ tanto studio expetit modo grata Lemani
Vnda lacus pariet iam mox fastidia summa.
Quisq; sonant iam cotidie plaudente popello
Sermones, primum hebdomadis, tum mensibus, inde
Vix etiam totis semel annis, accipientur
Auribus: ac tandem obmutescet dira cathedra,
Doctrinam & mores prauos damnante senatu.*

Et quid mirum de isto, cum Calvinus ipse, vel ingenij sagacitate, vel spiritus sui reuelatione regni sui ruinam & dissipationem, post paucilli temporis defluxum futuram præuiderit & prædixerit. De posteritate, ait, ego sic sum anxius, ut tamen vix cogitare audeam; nisi enim mirabiliter Deus è celo succurrerit, videre mihi videor extremam barbariem impendere orbi, atque utinam non paulo post sentiant filij nostri fuisse hoc verum potius vaticinium, quam coniecturam. Vide Petri Cursæ. Desp. Cal. causa. n. Calvin. præfat. Catech. Geneu. ad Mnistr. Frisæ orientalis.

CAPIT. IV.

ARGUMENTVM.

1. Religionis in Perside commutatio, sub initium sæculi XVI.
- II. Sectariorum qui ante Lutherum in arenam prodierunt, imago siue descriptio.

III. In Africa eodem tempore Religio mutatur.

IV. Itemque in Indis.

V. Ac tandem etiam in orbe Christiano.

VI. Pauli Iouis de turbis non minus miserabilibus quam mirabilibus, ob Religionem passim excitatis, dictum siue iudicium.

QUAMADMODVM, versutissimus ille Arabs, gentisque suæ seductor, filius Sarhanæ primogenitus, qui occidendo Adcoranum suum plantauit, ut filius Dei in oriendo Euangelium suum stabiliret, omnia quæ acquirerat quamdiu vixit pacifice possedit: ita eiusdem successores, sine vllis turbis aut dissidijs altissima pace diu vsi sūt, hominibus illis vanissima pessimi pseudo propheta superstitione misere deceptis & inlaqueatis. Et quãuis nec ullum ille antiquæ vocis testimonium profese haberet, nec missionem suam vllō vero miraculo confirmasset; ab ingenti tamen hominum multitudine, Mecham ad ipsius reliquias properantium adorabatur, lege ipsius detestabili tamquam diuina passim recepta; donec tandem Anno reparatæ salutis millesimo quingentesimo, (a) non gentis circiter post impij Mahumetis ad inferos descensum annis, magnum vulnus secta hæc accepit, noua hæresi exorta, quæ innumeris turbis, seditionibus & conspirationibus ansam dedit, dum nouum Persarum imperiū ex ipso & in ipso Othomanico imperio efflorescit. Hoc est illud Eridis pomum, quod Turcæ religione, animis & viribus hæcenus coniunctissimos, inter se commisit. Etsi enim magna Asiæ pars sub Arabum, Tattarorum, ac præcipue formidabilis illius Tamberlanis, quæ Orientis fulmen merito quis appellare possit, imperijs dominum mutarat; Mahumetana tamen secta integra adhuc perstabat, nec vllā senserat mutationem. Idem cultus Taurisij qui Mechæ, eadem religio Trapezūtæ quæ Persæ poli ygebat. Exstitit tandem Ismael quidam ex Vsum Cassanis prognatus sanguine, (b) qui circa Annum M. D. imperium inuasit, & mutato dominio, religionem quoque mutauit, nouam superstitionem inuehens, quæ à monacho quodam Mahumetano, Techelli dicto, imbutus fuerat; tanta sectæ confidentia, ut Sophi quoque nomen usurpare non dubitaret, quæ vox Dei interpretè significat: idque etiam ad posteritas tamquam hæreditarium transmisit. Postquam igitur hic Persidem ingressus, plerisque persuasit, se veram afferre Mahumetis religionem, quam ha-

a. Vid. Bisar. lib. 10. & Ion. lib. 13. b. Laur. Sur. Commentar. rerum gestarum fol. 10. 11. 12. & seqq.

hactenus aiebat male fuisse intellectam; maiora animo voluens, auctis mirum in modum viribus, multas provincias occupavit, sibi que subiectis imperavit, ut relicta Turcarum religione, Haliis, que verum Mahumetis discipulum dicebat, doctrinam & dogmata, ita ut etiam Techelliteradita erant, sequerentur; atque intra triginta dies quinque animam suam aperirent: qui vero secta huic nomen dare recusarent, gladio ferirentur: ex quo severo & sanguinario Edicto mirum est quanta brevi rerum mutatio consequuta sit. Idem ut secta sua addictos a Turcis discerneret, voluit ut Persa rubripilis vterentur, quum Turca albos, Tartari virides gestent: hoc tamen in uniuerso Turcarum imperio nemini nisi e Mahumetis prosapia ortis, ut licet. Hac vero religionis mutatio nihil aliud fuit quam pretextus quidam quo nouus hic deorum Interpretis ad inuadendum imperium vsus fuit. Quin etiam ferunt eundem de Mahumetana prosliganda ac Christiana amplissima religione consilia agitalle, (ut qui nihil aliud spectaret quam quomodo imperio potiri posset) & fortasse perfecisset, si Christiani Principes naturae auxiliares ei manus praeuissent. Christianis certe amicum se semper, Turcis vero & Iudeis hostem acerrimum ostendit; ac sapientissimo Maximiliano Imperatori, Regi Ludouico XII & Venetis foederis ad extirpandum funditus Ottomanicum imperium ferendi auctor fuit. Eiusdem vestigijs insistens Mahometus Persarum Imperator, Anno M. D. C. Clemente VIII. Pontificiam sedem obtinente, legatos suos Romam misit, ut cum Christianis foedus contra Turcas tractarent, ut suo loco latius explicabitur.

II. Porro Techellis postquam e latebris suis & speluncis, ubi solitariam vitam in summa austeritate egerat, prorupisset, ad Ismaelem Sophi sese applicuit, ac breui eximio aecho strenuus Imperator euasit, ferro & igne Halli vetusti prophetae, quem solum aiebat verum Mahumetanae legis intellectum tradidisse, dogmata propugnans & propagans; adeoque Armeniam & Asiam Maiorem breui tempore in partes suas pertraxit, Turcas qui Omaris interpretationem amplectuntur, infestissime ubique persequens. Baiazethes etenim tot suorum cladibus, e contra vero prosperissimis hostium successibus in arripere contristatus apertò Marte Techello tanta aestimationis Propheta, ut supra centum quinquaginta hominum millia eius & sectam & castra sequerentur, congregari non ausus, summa velut desperatione adductus, arma

contra Techellum sumpta in subditos conuertit. (a) Quippe Constantinopolim profectus diuersis incedat ille cis exortam, ac supra ducentas domos una cum habitatoribus flammis absumi iussit. Unde graui inter ipsum & subditos orta diffidentia, post breue tempus iusto Dei iudicio ab omnibus desertus, qui nec suis nec Metoensium Episcopo in ipsis sacris constituto, pepererat; a proprio filio Iudaei cuiusdam opera ad id vrentis veneno sublatus fuit. Ismael interim tantum sibi nomen & dignitatem comparauit, ut velut Deus aliquis nuper coelo delapsus a suis adoraretur; ipseque Saich Ismael (ea vox Persarum lingua deum significat) appellari se pateretur. Supernouae huius religionis fundamentis magnum illud Persarum imperium tum extructum fuit; quo Babylonij, Medij, Assyrij, alijque populi ad extremos vsque Indiae fines comprehenduntur. Hoc illud est imperium quod Ottomanis multum hactenus negotij facessuit, ac quomous hies laeius profertent obstruit. (b) Eodem tempore quo Ismael Sophus armorum metu & vi uniuersum Orientem conculsit, ingens terrae motus Constantinopolitanam urbem afflixit; adeo, ut Baiazethes ipse ruitis pane fuerit oppressus. Sinus maris inter Constantinopolim & Peram tanta vi concitatus fuit, ut spumantes fluctus ipsam omnia fere supergrederebantur. Non multo post, anno scilicet M. D. X. alius quidam Mahumetanus Cadi nomine (ut ad perfectam nostrorum temporum tot sectis distractorum similitudinem nihil deesse) Ismaelis exemplo non minus propitiam sibi sperans fortunam, nouam & ipse sectam commentus est, dicens, nec Halim, nec Omiarem, Oelam, Culbâ, Abocherim, Azcharom, Zeibem, Ierribem, aut quemquam alium veram Mahumetanae legis intelligentiam habuisse, sed a se solo eam modo productam. Et quemadmodum in religionis schismatibus & turbis nullum dogma unquam tam absurdum fuit, est, aut erit, quod ubi stipulatores inueniatur, & varios pretextus & modos sese diffundendi apporet: ita huic quoque nouo doctore fautores ac sequaces non defuerunt, quorum ille viribus adiutus, oppidum quaedam adeoque integras provincias occupauit, & variâ fortuna, modo victor, modo victus, aliquot praelia commisit. Tandem vero, una cum viginti quatuor mille hominibus in praelio interfectus; & una cum ipso secta eius extincta ac sepulta fuit.

a. Georg. Fabric. in Chron. Turcico VVolsngang Drecks-
lerl fol. 12. Cap. 13. de Bisanliba & Pers.